

MUZEJSKO - EDUKATIVNA I NAGRADNA IGRA "KUĆA"

TATJANA ŽUPANIĆ □ Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej Staro selo Kumrovec, Kumrovec

Edukativnu igru, pod nazivom *Što je u muzeju oduševilo profesora Baltazara*, prvi put su realizirali muzejski pedagozi grada Zagreba 1996. godine, a u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra. Igra se organizira svake godine uz obilježavanje Međunarodnog dana muzeja, a prepoznatljiva je po novoj temi koju muzeji oblikuju u različite edukativne sadržaje (izložbe, radionice, igraonice, predavanja...). Niz različitih tema - naziva igre *Cvijet* (1997.), *Put pod noge* (1998.) *Od..do* (1999.), *2000.* (2000), *Jačajmo se* (2001.) upotpunjen je nazivom igre *Kuća* (2002.) Željelo se upozoriti na muzeje kao različite kuće koje čuvaju umjetnine, te potaknuti stvaranje atmosfere doma, druženje, toleranciju... Muzejsku igru *Kuća* organizirala je Sekcija za muzejsku pedagogiju pri Hrvatskom muzejskom društvu (HMD). Za voditeljicu projekta imenovana je Tatjana Županić, muzejska pedagoginja Muzeja "Staro selo" Kumrovec i radna grupa za marketing: Andreja Belušić (Hrvatski povijesni muzej), Varina Jurica (Muzej seljačkih buna), Mirjana Drobina (Etnografski muzej); tisak knjižice: Mila Škarić (Arheološki muzej u Zagrebu), Dubravka Habuš-Skendžić (Muzej Prigorja). Igra je okupila 27 sudionika - arhiv te muzeje i galerije Grada Zagreba, Zagrebačke i Krapinsko zagorske županije.

U igri su, edukativnim programima, s ciljem prikazivanja različitosti pojma kuća, sudjelovali muzeji i njihovi muzejski pedagozi koji su osmislili programe:

Arheološki muzej u Zagrebu - Mila Škarić - *Kuća za svagda*

Muzeji Hrvatskog zagorja, Dvor Veliki Tabor - Nadica Jagarčec - *Veliki Tabor - kuća plemićke obitelji Ratkay*

Etnografski muzej - Zvezdana Antoš - *Hrvatski građevni oblici*

Fundacija Ivana Meštrovića, Atelijer Meštrović - Danica Plazibat - *Od doma do muzeja*

Muzeji Hrvatskog zagorja, Galerija Antuna Augustinčića - Božidar Pejković - *Kuća za prijevoz skulpture*

Galerija Grada Krapine, Pučko otvoreno učilište - Vesna Kunštek - *Urbana drvena arhitektura*

Galerija Klovićevi dvori - Lada Bošnjak - *Galerija - kuća gdje su izložbe doma*

Gliptoteka HAZU - Vesna Mažuran-Subotić - *Kuća u medaljarstvu*

Hrvatski državni arhiv - Maja Bejdić - *Kuća u arhivu*

Hrvatski muzej naivne umjetnosti - Mira Francetić - *Kuće i gradovi Emerika Feješa*

Hrvatski povijesni muzej - Andreja Belušić - *Salon - mjesto društvenog života hrvatskog plemstva u prvoj polovini 19. st.*

Hrvatski prirodoslovni muzej - Renata Brezinščak i Eduard Kletečki - *Puževa kućica*

Hrvatski školski muzej - Branka Ujaković - *Škola - kuća znanja*

Hrvatski športski muzej - Zdenko Jajčević - *Prva kuća tjelovježbe i športa u Zagrebu*

HT - muzej - Nedjeljko Nižić - *Telefon u kući*

Kabinet grafike - HAZU - Margarita Šimat - *Kuća u grafikama starih europskih majstora*

Muzej grada Zagreba - Vesna Leiner - *Zagrebačke kuće*

Muzej Krapinskog pračovjeka - Vlasta Krklec - *Špilja - prva kuća*

Muzej Prigorja - Dubravka Habuš-Skendžić - *Živjeti u drvenoj kući*

Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej seljačkih buna - Varina Jurica - *Srednjovjekovnu kuću gradimo*

Muzeji Hrvatskog zagorja, Muzej "Staro selo" Kumrovec - Tatjana Županić - *Vu plavem trnacu mi hiža stoji*

Muzej suvremene umjetnosti - Nada Beroš - *Privremeni smještaj*

Muzej Turopolja - Margareta Biškupić - *V iže...*

Muzej za umjetnost i obrt - Malina Zuccon Martić - *Kuća lutaka*

Strossmayerova galerija starih majstora HAZU - Ljerka Dulibić - *Kuća u slici - slika u kući*

Tehnički muzej - Krešimir Bašić - *Kuća za pčele*

Muzej Mimara - Anica Ribičić-Županić - *U zajedničkom okviru*

IM 33 (1-2) 2002.
POGLEDI, DOGAĐAJI, ISKUSTVA
VIEWS, EXPERIENCES, EVENTS

sl.1 Knjižica muzejsko-edukativne i nagradne igre "Kuća", 2002.
Ilustracija: Pika Vončina

sl.2 Muzej "Staro selo" Kumrovec - radionica izrada cvijeća od krep-papira; Edukativna i nagradna igra "Kuća"

sl.3 Upoznavanje tradicijske kuće našičkoga kraja - pred kućom I. Majurec.
Foto: B. Justić, lipanj 2002.

Programi su bili namijenjeni individualnom i grupnom posjetu djece, ali i odraslih. Osim što su često uži članovi obitelji (mama, tata, djed, baka, sestra, brat...) zajednički sudjelovali u istraživanju muzeja, zapaženo je da su se i odrasli samoinicijativno uključili u program, kupnjom knjižice, i sudjelovali u muzejskoj igri. Uz početak igre izdana je knjižica - informator, u kojoj je svaki muzej, sudionik igre, predstavljen na dvije stranice: tekstualno i ilustrativno. U tekstualnom dijelu sažete su sve potrebne informacije o muzejskoj ustanovi i programu uz igru *Kuća*, a u ilustrativnom dijelu asocijativno se htjelo povezati prepoznatljivost muzeja s programom uz igru. Ilustracije i dizajn knjižice riješila je Pika Vončina. Knjižica je tiskana u nakladi od 2.200 primjeraka. Uz početak igre tiskano je 500 plakata i 500 pozivnica. Knjižica je u potpunosti rasprodana već u prvom tjednu trajanja igre, ali zbog poteškoća u financiranju projekta, organizacijski tim nije imao hrabrosti pokrenuti dodatni tisak. Kako ne bi izgubili zainteresiranu publiku, svi muzeji kopirali su svoju stranicu knjižice i na taj način je svima omogućeno sudjelovanje u igri. Kopirana stranica, kao i knjižica, bila je ulaznica u sve muzeje, galerije i arhiv koji su sudjelovali u muzejskoj igri. U muzejsko-edukativnoj igri sudjelovalo je oko 3.000 posjetitelja, od toga ih je 224 uključeno u završno izvlačenje nagrada što znači da su tijekom igre (16. travnja - 16. svibnja) posjetili deset muzeja, sudjelovali u njihovim programima i na kraju svoj posjet označili žigom u knjižici.

Ove godine zapažen je veći broj organiziranih grupa koje su sudjelovale u projektu. Širenju igre pridonijela je dobra medijska promidžba. Igra je najavljivana u dječjim časopisima: *Smib* (izdanje za mjesec travanj), *Zvrk* (izdanje za mjesec svibanj), a koji se distribuiraju u sve osnovne škole u Republici Hrvatskoj. Medijski pokrovitelji igre bili su *Večernji list* i Radio Sljeme. Ostale radio postaje (Hrvatski radio I program, Hrvatski radio II program, Obiteljski radio, Radio "Kaj", Radio Krapina...) također su redovito najavljivale programe i pratile tijek akcije. Igru je izuzetno popratila Hrvatska televizija.

Posebno je važno napomenuti da je OŠ *Izidor Kršnjavi* iz Zagreba uključila igru u nastavni plan i program. Učenici iz *Centra za slijepu i slabovidnu djecu*, *Vinko Bek*, također su organizirano bili uključeni u igru, a posebice su se angažirali u programu autorice Anice Ribičić-Županić iz Muzeja Mimara: *U zajedničkom okviru*. Vrijedno je istaknuti širenje muzejske igre po Republici Hrvatskoj. S velikim interesom projekt su pratili, kroz različite aktivnosti, učenici Gimnazije iz Metkovića.

O projektu "Kuća" iz Našica. Sekcija za muzejsku pedagogiju i ove godine nastojala je animirati muzeje i muzejske pedagoge Republike Hrvatske da se priključe projektu (muzejskoj igri) kako bi obilježili Međunarodni dan muzeja u svom kraju. Hvale je vrijedna akcija Zavičajnog muzeja iz Našica kojom je koordinirala Silvija Lučevnjak.

Program prezentacije tradicionalne kuće našičkog kraja i spoznaje o tradicionalnom načinu življenja realiziran je s učenicima trećih razreda Osnovne škole Dore Pejačević iz Našica, jer oni upravo u to vrijeme uče o zavičaju, upoznavaju povijest kraja i organizirano posjećuju muzej. Djeca su već dovoljno upućena u rad muzeja i poznaju sadržaj i zbirke te mogu razumjeti vrijednost privatne zbirke. Upoznavanje tradicijske kuće upravo je realizirano posjetom privatne muzejske zbirke Ivana Majurca iz Vukojevaca, a tradicijsku okućnicu s poljoprivrednim alatima predstavila je obitelj Lovošević.

Na kraju, šetnjom kroz selo djeca su mogla otkrivati razlike između tradicije i današnjeg, suvremenog načina življenja, graditeljstva, uređenja okoliša i sl.

Program Zavičajnog muzeja Našice više je od upoznavanja tradicijske arhitekture, on je sprega različitosti, učenje, druženje, igra. Iako muzejsko-edukativna igra nije mogla biti realizirana u potpunosti, primjer adaptacije teme u mogućnosti Muzeja pokazuje da postoji daljnja šansa razvoja edukativnog projekta po svim muzejima Republike Hrvatske. Neka primjer Zavičajnog muzeja iz Našica (a vjerujem da su projekt "Kuća", na lokalnoj razini realizirali i neki drugi muzeji) bude poticaj za razmišljanja o širenju akcije i mogućem organiziranom obilježavanju Međunarodnog dana muzeja.

Završna svečanost Međunarodnog dan muzeja. U Muzeju "Staro selo" Kumrovec organizirana je 18. svibnja Završna svečanost i dodjela nagrada za sve koji su tijekom igre posjetili deset muzeja i popunili nagradni kupon koji je trebalo ostaviti u desetom muzeju. Sadržajima i raznolikim programima nastojali smo nagraditi sve posjetitelje koji su toga dana boravili u "Starom selu". Uz organizirane prezentacije, koje su slijedile stalne izložbene postavbe (tkanje, kovački obrt, lončarstvo) posebno je djeci ali i odraslima bilo zanimljivo uključivanje u različite muzejske radionice primjerice: izrada cvijeća od krep-papira, *mlinčeki* od kukuruzovine, igranje dječjih pučkih igara, ukrasi od slanog tijesta, izrada kućica za ptice i sl. Poseban interes pobudila je muzejsko-pedagoška radionica Maline Z.-Martić, muzejske pedagoginje Muzeja za umjetnost i obrt iz Zagreba, izrada namještaja od kartona. Iznenadjenje, ali i prilika za novo učenje bila je fotoradionica koju je organizirao Hrvatski fotosavez (Predrag Bosnar, Vladimir Gudac, Zlata Medak) u prostorijama Stare pučke škole. Nakon fotoradionice i upoznavanja s novim tehnikama slijedilo je otvaranje izložbe fotografija *Dvorci, kurije i bregi Hrvatskog zagorja*, koja je više od registracije tradicijske arhitekture i njenih očuvanih detalja. Izložba je prikaz života ljudi Hrvatskog zagorja, njihovih kreveta, stolova i hrane, raspela... njihov samih.

